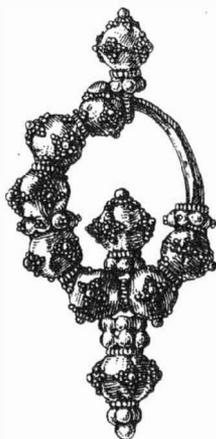

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1964

BRNO 1965

Výzkum keltského pohřebiště na Blučině, o. Brno-venkov

Karel L u d i k o v s k ý

Tab. 10

Letošní výzkumnou sezonou byl ukončen odkryv plochého keltského kostrového pohřebiště v trati "Konopné zahrádky" v Blučině. V letech 1961-64 bylo odkryto celkem 20 kostrových hrobů: 11 mužů /z toho 5 bojovníků/ a 5 žen. Zbylé hroby byly narušeny natolik, že lze pouze soudit na převahu mužů.

Hroby bojovníků se vyznačovaly typickou keltskou výzbrojí /meč, kopí, jednodílné pásové štítové puklice, pancéřové pásy/, dále kovanými sponami s kulovou patkou a keramikou; hroby žen charakterisovaly mladší varianty duchcovských spon, jednoduché ozdobné kruhy /bronz, lignit, železo/, keramika ap. Zvláštní postavení zaujímaly výbavou i uložením hroby velmi mladých dívek, na příklad hrob 20, který obsahoval jednu bronzovou a dvě železné spony, stříbrný terčík, dva bronzové a jeden lignitový náramek, dva bronzové sedlové prsteny a dva bronzové housenkovité nánožní kruhy, tři nádoby, kančí kosti atd. Kromě toho měla pohřbená u pravé ruky schránku z organických hmot s dalšími šperky: bronzové a železné spony, železný kruh, vlasové kroužky z bronz. drátu, lichoběž. destičku atd. Zemřelá byla uložena v rakvi, vydlabané z /olšového?/ kmene a soudě podle uložení kostry, struktury obsahu atd. byly ve spodní části rakve organické hmoty /textil, kožešiny ap./. Způsob pohřbu i bohatost výbavy ukazuje na příslušnici rodiny, zaujímající významné postavení v keltské společnosti.

Bohatství výbavy hrobů, které vrcholí v letos zkoumané jižní části pohřebiště, se také výrazněji projevuje vlivem druhé mocenské sféry Keltů, Karpatské kotliny. V celkovém obrazu nedosahuje pohřebiště horizontu drátěné spony spojené konstrukce, puklicových nánožníků, ženských pásových řetězů atd. a zdá se, že v období maximálního rozkvětu náhle ustává pohřbívání na této nekropoli. Osada, která se rozkládala v nevelké vzdálenosti od pohřebiště, je podle dosavadních zkušeností snad pouze částečně s ním souběžná a vrcholí v nejmladším laténském období /vleštované vzory, malovaná keramika/.

L i t e r a t u r a :

K. L u d i k o v s k ý, Přehled výzkumů 1961, Brno 1962, 67, t. 28; 1962, Brno 1963 44, t. 22

Grabung des keltischen Gräberfeldes in Blučina /Bez. Brno-venkov/. Mit der heurigen Grabungssaison wurde die Abdeckung des flachen keltischen Skelettgräberfeldes in der Flur "Konopné zahrádky" in Blučina beendet. In den Jahren 1961 - 64 sind insgesamt 20 Skelettgräber abgedeckt worden: 11 Männer /von die - sen 5 Krieger/ und 5 Frauen. Die übrigen Gräber waren ziemlich gestört. Die Kriegergräber zeichneten sich durch die typische keltische Ausrüstung /Schwert, Lanze, einteilige Schildbuckel, Panzergürtel/, durch geschmiedete Kugelfibeln und

Keramik aus; Frauengräber sind durch die jüngeren Varianten der Duxer Fibel, einfache Zierringe /Bronze, Lignit, Eisen/, Keramik u.ä. charakterisiert. Eine besondere Stellung nahmen durch ihre Ausstattung sowie Anordnung Gräber sehr junger Mädchen ein, z.B. Grab 20, das 1 Bronze- und 2 Eisenfibeln, ein silbernes Scheibchen, 2 Bronze- und 1 Lignitartring, 2 bronzene Sattelringe und zwei bronzene raupenförmige Fussringe, 3 Gefässe, Eberknochen usw. enthielt. Ausser diesem hatte die Bestattete bei der rechten Hand einen Behälter aus organischen Stoffen mit weiteren Schmuckstücken: Bronzefibeln, Haarringe, Eisenfibeln, Ring, ein trapezförmiges Plättchen usw. Die Verstorbene wurde in einem Sarg bestattet, der /vielleicht/ aus einem Erlensstamm ausgehöhlt war und nach der Lage des Skelettes, der Struktur des Inhaltes usw. befanden sich im unteren Teil des Sarges organische Stoffe /anscheinend Textil, Felle u.ä./. Die Bestattungsart und der Reichtum der Ausstattung weisen auf eine Angehörige einer Familie, die eine bedeutende Stellung in der keltischen Gesellschaft einnahm.

Der Reichtum der Gräber gipfelt im heurigen Jahr in dem durchforschten südlichen Teil des Gräberfeldes, wo sich markanter der Einfluss der zweiten Machtsphäre der Kelten, des Karpatenbeckens, äussert. Im Gesamtbild erreicht das Gräberfeld nicht den Horizont der Mittel- Latène - Fibel, Nussringe, Gürtelketten der Frauen usw. und es scheint, dass gerade im Zeitabschnitt des maximalen Aufblühens plötzlich die Bestattungen auf dieser Nekropole aufhören. Die Niederlassung, die sich unweit des Gräberfeldes erstreckte, ist nach den bisherigen Feststellungen nur teilweise mit diesem gleichzeitig und dauert bis in den jüngsten latènezeitlichen Abschnitt /eingeläutete Muster, bemalte Keramik/.

- - -

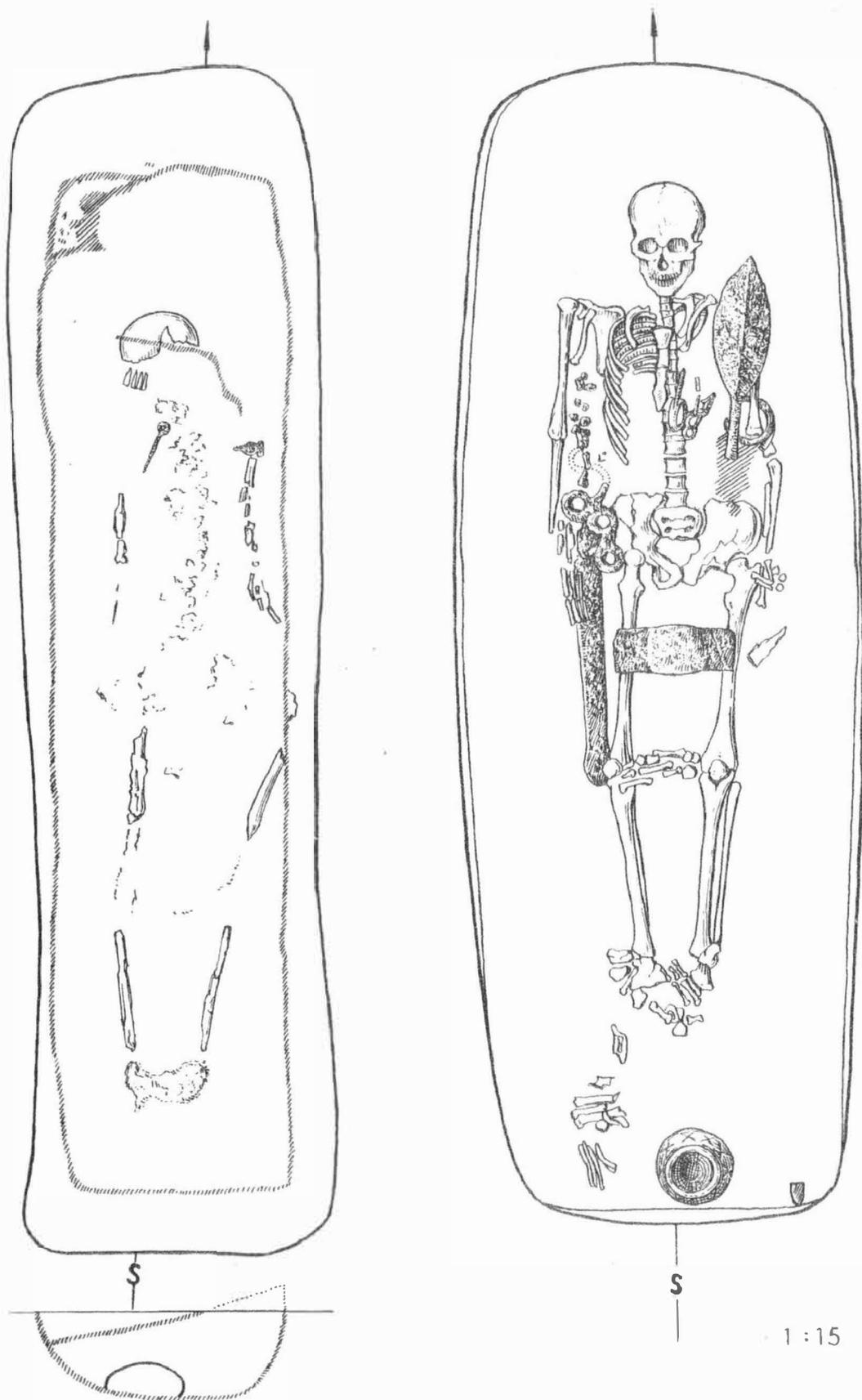
Wiederaufnahme der Grabungsarbeiten auf dem keltischen

Oppidum Staré Hradisko

Jiří Meduna

Taf. 11-14

Im Jahre 1964, nach einer fast dreissigjährigen Pause, wurde die Grabung auf dem grössten und bedeutendsten keltischen Oppidum in Mähren auf Staré Hradisko /Gemeinde Malé Hradisko, Bez. Prostějov/ wieder aufgenommen. Vor Beginn der eigentlichen Terrainarbeiten ist im Jahre 1963 ein Schichtenlinienplan der Lokalität und ihrer nächsten Umgebung /die gesamte vermessene Fläche betrug 81 ha/ im Massstab 1:1000 /Schichtenlinien mit 1 Meter Unterschied/ gefertigt worden. Den Plan führten Fachleute aus dem Institut für Geodesie und Kartographie in Brno durch, die auf unser Ansuchen ausser dem eigentlichen Polygonalnetz /insgesamt 83 Punkte/ inmitten der Lokalität eine Achse in West - Ostichtung absteckten,

1:15

Tab. 10. Blučina /o. Brno-venkov/, keltské ploché pohřebiště: hrob 16 - žena v rakvi; hrob 18 - bojovník.- Keltisches Flachgräberfeld: Grab 16- Frau im Sarg; Grab 18 - Krieger.

